

32009D0568(01)

29.7.2009.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 197/87

ODLUKA KOMISIJE**od 9. srpnja 2009.****o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za upijajući papir***(priopćena pod brojem dokumenta C(2009) 4596)***(Tekst značajan za EGP)**

(2009/568/EZ)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1980/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o revidiranom programu dodjele znaka za okoliš Zajednice ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 1. drugi podstavak,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

- (1) U skladu s Uredbom (EZ) br. 1980/2000, znak za okoliš Zajednice može se dodijeliti proizvodu koji svojim svojstvima značajno doprinosi napretku u pogledu ključnih ekoloških aspekata.
- (2) Uredbom (EZ) br. 1980/2000 propisano je da se posebni kriteriji za dodjelu znaka za okoliš, sastavljeni na temelju kriterija koje je izradio Odbor Europske unije za znak za okoliš, utvrđuju prema skupinama proizvoda.
- (3) Uredbom je također propisano da se kriteriji za znak za okoliš, kao i zahtjevi u pogledu procjene i provjere tih mjerila, moraju ponovno pregledati na vrijeme prije isteka roka valjanosti kriterija utvrđenih za navedenu skupinu proizvoda.
- (4) U skladu s Uredbom (EZ) br. 1980/2000, pravovremeno je izvršena revizija ekoloških kriterija kao i s njima povezanih zahtjeva u pogledu procjene i provjere utvrđenih Odlukom Komisije 2001/405/EZ od 4. svibnja 2001. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice proizvodima od papira za higijenske i sanitarne namjene ⁽²⁾. Ti ekološki kriteriji i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere važe do 4. siječnja 2010.
- (5) S obzirom na tu reviziju, primjereno je promijeniti definiciju skupine proizvoda i utvrditi nove ekološke kriterije kako bi se uzeo u obzir znanstveni i tržišni razvoj.

- (6) Ekološki kriteriji te s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere trebaju važiti četiri godine od dana donošenja ove Odluke.
- (7) Nadalje, kako bi se izričito utvrdilo da proizvode koji su obuhvaćeni Direktivom Vijeća 76/768/EEZ od 27. srpnja 1976. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kozmetičke proizvode ⁽³⁾ treba isključiti iz područja primjene navedene skupine proizvoda, potrebno je promijeniti definiciju skupine proizvoda kako je utvrđena Odlukom 2001/405/EZ.
- (8) Odluku 2001/405/EZ treba stoga zamijeniti.
- (9) Proizvođačima čijim je proizvodima dodijeljen znak za okoliš za upijajući papir prema kriterijima koji su utvrđeni Odlukom 2001/405/EZ trebalo bi odobriti prijelazno razdoblje kako bi imali dovoljno vremena za prilagodbu svojih proizvoda revidiranim kriterijima i zahtjevima. Proizvođačima također treba dopustiti da podnose zahtjeve koji se temelje na kriterijima iz Odluke 2001/405/EZ ili na kriterijima utvrđenima ovom Odlukom do prestanka važenja te Odluke.
- (10) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem odbora osnovanog na temelju članka 17. Uredbe (EZ) br. 1980/2000,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Skupina proizvoda „upijajući papir“ obuhvaća listove ili role papira koji je prikladan za uporabu za osobnu higijenu, upijanje tekućina i/ili čišćenje zaprljanih površina. Upijajući se proizvod sastoji od naboranog ili ispućenog papira i ima jedan ili više slojeva. Sadržaj vlakana u proizvodu mora biti najmanje 90 %.

Ta skupina proizvoda ne obuhvaća sljedeće:

- (a) mokre maramice i sanitarne proizvode;
- (b) upijajuće proizvode koji su laminirani materijalima osim upijajućeg papira;
- (c) proizvode navedene u Direktivi 76/768/EEZ.

⁽¹⁾ SL L 237, 21.9.2000., str. 1.⁽²⁾ SL L 142, 29.5.2001., str. 10.⁽³⁾ SL L 262, 27.9.1976., str. 169.

Članak 2.

Da bi mu bio dodijeljen znak za okoliš Zajednice za proizvode obuhvaćene skupinom proizvoda „upijajući papir” u skladu s Uredbom (EZ) br. 1980/2000 (dalje u tekstu: znak za okoliš), upijajući papir mora ispunjavati kriterije utvrđene u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 3.

Ekološki kriteriji za skupinu proizvoda „upijajući papir”, kao i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere, trebaju važiti četiri godine od dana donošenja ove Odluke.

Članak 4.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „upijajući papir” dodjeljuje se kodni broj „004”.

Članak 5.

Odluka 2001/405/EZ se stavlja izvan snage.

Članak 6.

1. Zahtjevi za znak za okoliš podneseni prije datuma donošenja ove Odluke za proizvode obuhvaćene skupinom proizvoda upijajući papir ocjenjuju se u skladu s uvjetima koji su utvrđeni Odlukom 2001/405/EZ.

2. Zahtjevi za znak za okoliš za proizvode koji su obuhvaćeni skupinom proizvoda upijajući papir koji su podneseni od dana donošenja ove Odluke, ali najkasnije do 4. siječnja 2010. mogu se temeljiti na kriterijima koji su utvrđeni Odlukom 2001/405/EZ ili na kriterijima koji su utvrđeni ovom Odlukom.

Ti se zahtjevi ocjenjuju u skladu s kriterijima na kojima se temelje.

3. U slučajevima kada je znak za okoliš dodijeljen na temelju zahtjeva koji je ocijenjen u skladu s kriterijima utvrđenim Odlukom 2001/405/EZ, taj se znak za okoliš može koristiti dvanaest mjeseci od dana donošenja ove Odluke.

Članak 7.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. srpnja 2009.

Za Komisiju
Stavros DIMAS
Član Komisije

PRILOG

OKVIR

Ciljevi kriterija

Cilj ovih kriterija je posebno:

- smanjenje ispuštanja toksičnih ili eutrofikacijskih tvari u vode,
- smanjenje štete ili rizika za okoliš povezanih s korištenjem energije (globalno zagrijavanje, zakiseljavanje, iscrpljivanje ozona, iscrpljivanje neobnovljivih izvora) smanjenjem potrošnje energije i emisija u zrak koje su s njom povezane,
- smanjenje štete ili rizika za okoliš povezanih s korištenjem opasnih kemikalija,
- poticanje uporabe održivih vlakana,
- primjena načela održivog upravljanja s ciljem očuvanja šuma.

Razine koje se određuju ovim kriterijima potiču označavanje proizvoda od upijajućeg papira koji imaju manji utjecaj na okoliš.

Zahtjevi u pogledu procjene i provjere

Posebni zahtjevi u pogledu procjene i provjere navedeni su u sklopu svakog kriterija.

Ako se od podnositelja traži da dostavi izjave, dokumentaciju, analize, izvješća o ispitivanjima ili druge dokaze o ispunjavanju kriterija, podrazumijeva se da oni mogu prema potrebi potjecati od podnositelja zahtjeva i/ili njegovih i/ili njihovih dobavljača itd.

Prema potrebi se osim ispitnih metoda navedenih za svaki kriterij mogu koristiti i druge metode ako ih nadležno tijelo koje procjenjuje zahtjev prihvati kao jednakovrijedne.

Ako je moguće, procjena usklađenosti treba se provesti u odgovarajuće akreditiranim laboratorijima koji zadovoljavaju opće zahtjeve norme EN ISO 17025.

Nadležna tijela mogu prema potrebi zatražiti prateću dokumentaciju i provoditi neovisne provjere.

Nadležnim se tijelima preporučuje da pri ocjenjivanju zahtjeva i praćenju sukladnosti s kriterijima uzimaju u obzir primjenu priznatih sustava za upravljanje okolišem, kao što su EMAS ili EN ISO14001 (*Napomena:* primjena takvih sustava upravljanja nije obvezna).

EKOLOŠKI KRITERIJI

Ekološki kriteriji obuhvaćaju proizvodnju celuloze uključujući sve potpostupke, od trenutka kada vlaknasta sirovina/reciklirani papir stigne u pogon, do trenutka kada celuloza napusti pogon za obradu celuloze. Kod postupaka proizvodnje papira, obuhvaćeni su svi potpostupci od čišćenja i rafiniranja celuloze (razgradnje recikliranog papira) do savijanja papira u svitke.

Nisu obuhvaćeni transport, prerada i pakiranje celuloze, papira ili sirovine.

Reciklirano vlakno jest vlakno dobiveno recikliranjem korištenog papira i kartona iz faze tiska ili nakon uporabe od strane korisnika. Nije obuhvaćen kupljen ili vlastiti otpad iz proizvodnje novih vlakana.

1. Emisije u vodu i zrak**(a) Kemijska potrošnja kisika (KPK), fosfor (P), sumpor (S), dušikovi oksidi (NOx):**

Za svaki od ovih parametara emisije u zrak i/ili vodu prilikom proizvodnje celuloze i papira izražavaju se u bodovima (P_{KPK} , P_P , P_S , P_{NOx}) kako je pobliže opisano u nastavku.

Niti jedna od pojedinačnih bodovnih vrijednosti P_{KPK} , P_P , P_S ili P_{NOx} ne smije prekoračiti 1,5.

Ukupni broj bodova ($P_{ukupni} = P_{KPK} + P_P + P_S + P_{NOx}$) ne smije prekoračiti 4,0.

P_{KPK} se izračunava kako slijedi (izračuni P_P , P_S i P_{NOx} vrše se na identičan način uz korištenje odgovarajućih referentnih vrijednosti).

Za svaku uporabljenu celulozu „i“, s njom vezane izmjerene emisije KPK ($KPK_{celuloza,i}$ izražena u kilogramima po zračno sušenoj toni — ADT) ponderiraju se u odnosu na udio svake uporabljene celuloze ($celuloza_i$ u odnosu na zračno sušenu tonu upijajućeg papira). Ponderirana vrijednost emisije KPK za celuloze se zatim dodaje mjerenoj emisiji KPK prilikom proizvodnje papira, čime se dobiva ukupna emisija KPK, KPK_{ukupni} .

Ponderirana referentna vrijednost KPK za proizvodnju celuloze izračunava se na isti način, kao zbroj ponderiranih referentnih vrijednosti za svaku korištenu celulozu kojem se dodaje referentna vrijednost za proizvodnju papira, čime se dobiva ukupna referentna vrijednost KPK, $KPK_{ref,ukupni}$. Referentne vrijednosti za svaku korištenu vrstu celuloze i za proizvodnju papira navedene su u tablici 1.

Konačno, ukupna emisija KPK dijeli se s ukupnom referentnom vrijednosti KPK kako slijedi:

$$P_{KPK} = \frac{KPK_{ukupni}}{COD_{ref,ukupni}} = \frac{\sum_{i=1}^n [celuloza_i * (KPK_{celuloza,i})] + KPK_{papistroj}}{\sum_{i=1}^n [celuloza_i * (KPK_{ref,celuloza,i})] + KPK_{ref,papistroj}}$$

Tablica 1.

Referentne vrijednosti za emisije iz različitih vrsta celuloze i iz proizvodnje papira

(u kg/ADT) ⁽¹⁾

Vrsta celuloze/papir	Emisije			
	$KPK_{referentni}$	$P_{referentni}$	$S_{referentni}$	$NOx_{referentni}$
Celuloza (osim sulfitne)	18,0	0,045	0,6	1,6
Celuloza (sulfitna)	25,0	0,045	0,6	1,6
Nebijeljena celuloza	10,0	0,02	0,6	1,6
Kemijsko-termomehanička celuloza	15,0	0,01	0,3	0,3
Celuloza od recikliranih vlakana	3,0	0,01	0,03	0,3
Upijajući papir	2,0	0,01	0,03	0,3

(1) ADT = Zračno sušena tona označava 90 % suhe tvari u celulozi. Stvarni sadržaj suhe tvari u papiru je obično otprilike 9 %. Pri izračunu se referentne vrijednosti za celulozu prilagođavaju kako bi odgovarale sadržaju suhih vlakana u papiru koji je najčešće veći od 90 %.

U slučaju kogeneracije topline i električne energije u istom pogonu, emisije NOx i S se dodjeljuju i izračunavaju u skladu sa sljedećom jednadžbom:

$$\text{Udio emisije iz proizvodnje električne energije} = 2 \times (\text{MWh(električna energija)}) / [2 \times \text{MWh(električna energija)} + \text{MWh(toplina)}]$$

Električna energija u ovom izračunu je neto električna energija, pri čemu je isključen dio radne električne energije koji se u pogonu koristi za proizvodnju električne energije, tj. neto električna energija jest dio koji se iz pogona dostavlja za proizvodnju celuloze/papira.

Toplina u ovom izračunu je neto toplina, pri čemu je isključen dio radne topline koji se u pogonu koristi za proizvodnju energije, tj. neto toplina jest dio koji se iz pogona dostavlja za proizvodnju celuloze/papira.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja detaljne izračune kojima dokazuje usklađenost s ovim kriterijem, uz odgovarajuću popratnu dokumentaciju koja mora uključivati izvješća o ispitivanju korištenjem niže navedenih metoda ispitivanja za svaki parametar, ili istovrijednih metoda:

KPK: ISO 6060; DIN 38409 dio 41, NFT 90101 ASTM D 125283, Dr. Lange LCK 114, Hack ili WTW

P: EN ISO 6878, APAT IRSA CNR 4110 ili Dr. Lange LCK 349

NO_x: ISO 11564

S(oksidirani): EPA br. 8

S(reducirani): EPA br. 16A

Sadržaj S u ulju: ISO 8754

Sadržaj S u ugljenu: ISO 351.

U popratnoj dokumentaciji mora biti naznačena učestalost mjerenja i izračuna bodova za KPK, P, S i NO_x. Moraju biti obuhvaćene sve emisije S i NO_x koje nastaju tijekom proizvodnje celuloze i papira, uključujući paru koja se stvara izvan mjesta proizvodnje, uz iznimku emisija koje su povezane s proizvodnjom električne energije. Mjerenja moraju obuhvaćati kotlove za luženje, vapnenice, parne kotlove i peći za uništavanje plinova snažnoga mirisa. Uzimaju se u obzir difuzne emisije. Izražene vrijednosti emisija S u zrak moraju uključivati emisije oksidiranog i reduciranog sumpora (dimetil sulfid, metil merkaptan, vodikov sulfid i slično). Emisije S koje su povezane s proizvodnjom topline iz nafte, ugljena i drugih vanjskih goriva s poznatim sadržajem S mogu se umjesto mjerenja izračunati, te se uzimaju u obzir.

Uzorci emisija u vodu uzimaju se na nefiltriranim i neistaloženim uzorcima, nakon obrade u pogonu ili nakon obrade u javnom postrojenju za pročišćavanje voda. Razdoblje mjerenja temelji se na proizvodnji tijekom 12 mjeseci. U slučaju novih ili obnovljenih pogona, za koje nisu dostupna mjerenja emisije u 12-mjesečnom razdoblju, rezultati se temelje na mjerjenjima emisija jednom dnevno kroz razdoblje od 45 uzastopnih dana, nakon što se ustale vrijednosti emisija iz pogona.

(b) AOX (adsorbilni organski halogeni)

Ponderirana prosječna vrijednost AOX ispuštenih prilikom proizvodnje celuloze koja se koristi za proizvode od upijajućeg papira sa znakom za okoliš ne smije prekoračiti 0,12 kg po ADT papira. Emisije AOX iz svake pojedine celuloze koja je uporabljena u papiru ne smiju prekoračiti 0,25 kg po ADT celuloze.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izvješća o ispitivanju korištenjem sljedeće metode ispitivanja: AOX ISO 9562 (1989) od strane dobavljača celuloze, uz detaljne izračune kojima dokazuje usklađenost s ovim kriterijem i odgovarajuću popratnu dokumentaciju.

U popratnoj dokumentaciji mora biti naznačena učestalost mjerenja. AOX se mjeri samo u procesima u kojima se spojevi klor koriste za izbjeljivanje celuloze. AOX ne treba mjeriti u otpadnim vodama iz neintegrirane proizvodnje papira, ili u otpadnim vodama iz proizvodnje celuloze bez izbjeljivanja, ili kada se izbjeljivanje izvodi pomoću tvari koje ne sadrže klor.

Mjerenje se vrši se na nefiltriranim i neistaloženim uzorcima, nakon obrade u pogonu ili nakon obrade u javnom postrojenju za pročišćavanje voda. Razdoblje mjerenja temelji se na proizvodnji tijekom 12 mjeseci. U slučaju novih ili obnovljenih pogona, za koje nisu dostupna mjerenja emisije u 12-mjesečnom razdoblju, rezultati se temelje na mjerjenjima emisija jednom dnevno kroz razdoblje od 45 uzastopnih dana, nakon što se ustale vrijednosti emisija iz pogona.

(c) CO₂

Emisije ugljičnog dioksida iz neobnovljivih izvora ne smiju prekoračiti 1 500 kg po ADT proizvedenog papira, što uključuje emisije iz proizvodnje električne energije (u ili izvan pogona).

Pri izračunu se ne uzimaju u obzir goriva koja se koriste za pretvaranje upijajućeg papira u proizvod te prijevoz u distribuciji tog proizvoda, celuloze ili drugih sirovina.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja detaljne izračune kojima dokazuje usklađenost s ovim mjerilom, uz odgovarajuću popratnu dokumentaciju.

Podnositelj zahtjeva dostavlja podatke o emisijama ugljičnog dioksida u zrak. Podaci obuhvaćaju sve izvore neobnovljivih goriva tijekom proizvodnje celuloze i papira, uključujući emisije koje nastanu tijekom proizvodnje električne energije (u ili izvan pogona).

Sljedeći emisijski faktori upotrebljavaju se za izračun emisija CO₂ koje nastaju sagorijevanjem goriva:

Tablica 2.

Gorivo	Emisija CO ₂	Jedinica
Ugljen	95	g CO ₂ fosil/MJ
Sirova nafta	73	g CO ₂ fosil/MJ
Loživo ulje 1	74	g CO ₂ fosil/MJ
Loživo ulje 2-5	77	g CO ₂ fosil/MJ
Ukapljeni naftni plin	62,40	g CO ₂ fosil/MJ
Prirodni plin	56	g CO ₂ fosil/MJ
Električna energija iz mreže	400	g CO ₂ fosil/kWh

Za električnu energiju iz mreže upotrebljava se vrijednost navedena u tablici (europski prosjek), osim ako podnositelj zahtjeva dostavi dokumentaciju o uporabi električne energije iz obnovljivih izvora u skladu s Direktivom 2001/77/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, u kojem slučaju podnositelj zahtjeva može iz izračuna izostaviti električnu energiju iz obnovljivih izvora.

2. Potrošnja energije

Ukupna potrošnja električne energije povezana s proizvodom od upijajućeg papira računa se kao zbroj količine električne energije koja se utroši tijekom proizvodnje celuloze i proizvoda od upijajućeg papira i ne smije prekoračiti 2 200 kWh struje po toni proizvedenoga papira.

Podnositelj zahtjeva mora izračunati cjelokupni ulaz električne energije koja je utrošena tijekom proizvodnje celuloze i upijajućeg papira, uključujući električnu energiju utrošenu tijekom odstranjivanja tiskarske boje s otpadnog papira za proizvodnju recikliranog papira.

Izračun električne energije ne uključuje energiju koja je utrošena za prijevoz sirovina ili za preradu i pakiranje.

Električna energija znači neto dovedenu električnu energiju koja dolazi iz električne mreže i lokalno proizvedenu električnu energiju koja se mjeri kao električna snaga. Električna energija koja se potroši za pročišćavanje otpadnih voda i zraka ne mora se uzeti u obzir.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja detaljne izračune kojima dokazuje usklađenost s ovim kriterijem, uz odgovarajuću popratnu dokumentaciju. Detalji moraju uključivati ukupnu potrošnju električne energije.

3. Vlakna – Održivo upravljanje šumama

- (a) Proizvođač/i celuloze i papira moraju imati politiku održive nabave drva i vlakana te sustav praćenja i provjere porijekla drveta od šume do prve točke zaprimanja.

Porijeklo svih neobrađenih vlakana mora biti dokumentirano. Proizvođač celuloze i papira mora osigurati da svo drvo i vlakna dolaze iz zakonitih izvora. Drvo i vlakna ne smiju potjecati iz zaštićenih područja niti područja za koje je pokrenut postupak stavljanja pod zaštitu, iz šuma starog rasta ili šuma visoke konzervacijske vrijednosti koje su utvrđene u nacionalnim postupcima sa zainteresiranim stranama, osim ako je nabava potpuno u skladu s nacionalnim propisima o očuvanju prirode.

- (b) Vlaknasta sirovina u papiru može biti reciklirano ili neobrađeno vlakno. Međutim, 50 % bilo kojeg neobrađenog vlakna mora potjecati iz održivo upravljanih šuma za koje su nezavisne treće strane potvrdile da ispunjavaju kriterije navedene u stavku 15. Rezolucije Vijeća od 15. prosinca 1998. o strategiji šumarstva za EU i njezinim naknadnim izmjenama.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju od dobavljača papira u kojoj su navedene vrste, količine i precizno opisano porijeklo vlakana koja se koriste u proizvodnji celuloze i papira. Ako se koriste neobrađena vlakna, podnositelj dostavlja odgovarajući(-e) certifikat(e) od dobavljača papira/celuloze kojima dokazuje da certifikacijski program na odgovarajući način ispunjava zahtjeve koji su utvrđeni u stavku 15. Rezolucije Vijeća od 15. prosinca 1998. o strategiji šumarstva za EU.

⁽¹⁾ SL L 283, 27.10.2001., str. 33.

4. Opasne kemijske tvari

(a) Klor

Klorni se plin ne smije koristiti kao sredstvo za izbjeljivanje. Ovaj se zahtjev ne odnosi na klorni plin vezan za proizvodnju i upotrebu klor-dioksida.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu proizvođača celuloze da klorni plin nije korišten kao sredstvo za izbjeljivanje. Napomena: iako se ovaj zahtjev također odnosi na izbjeljivanje recikliranih vlakana, prihvaća se da su ta vlakna u prethodnom životnom ciklusu mogla biti izbjeljena klornim plinom.

(b) Alkilfenoletoksilati (APEO)

Alkilfenoletoksilati ili drugi derivati alkilfenola ne smiju se dodavati kemikalijama za čišćenje, kemikalijama za odstranjivanje tiskarske boje, sredstvima za sprečavanje pjenjenja, disperzantima ili premazima. Derivati alkilfenola definiraju se kao tvari koje razgradnjom proizvode alkilfenole.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva ili dobavljač(i) kemikalija dostavlja(ju) odgovarajuću izjavu ili više njih da alkilfenoletoksilati i drugi derivati alkilfenola nisu dodavani ovim proizvodima.

(c) Površinski aktivne tvari u pripravcima za odstranjivanje tiskarske boje za reciklirana vlakna

Ako se površinski aktivne tvari koriste u količinama od najmanje 100 g/ADT (zbroj svih površinski aktivnih tvari u svim različitim pripravcima koji se koriste za odstranjivanje tiskarske boje povratnih vlakana), svaka površinski aktivna tvar mora biti lako biorazgradiva. Ako se površinski aktivne tvari koriste u količinama manjim od 100 g/ADT, svaka površinski aktivna tvar mora biti lako biorazgradiva ili potpuno biorazgradiva (vidjeti niže navedene metode ispitivanja i granične vrijednosti).

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva ili dobavljač(i) kemikalija dostavlja(ju) izjavu o usklađenosti s ovim mjerilom uz odgovarajuće sigurnosne listove ili izvješća o testiranju za svaku površinski aktivnu tvar, u kojima navode metodu ispitivanja, graničnu vrijednost i zaključak, korištenjem jedne od sljedećih metoda ispitivanja i graničnih vrijednosti: za laku biorazgradivost, OECD 301 A-F (ili istovrijedna norma ISO), uz stupanj razgradivosti od najmanje 70 % u 28 dana za 301 A i E, i najmanje 60 % za 301 B, C, D i F; za potpunu biorazgradivost, OECD 302 A-C (ili istovrijedna norma ISO⁽¹⁾), uz stupanj razgradivosti (uključujući adsorpciju) od najmanje 70 % u 28 dana za 302 A i B, i najmanje 60 % za 302 C.

(d) Biocidi

Aktivni sastojci u biocidnim ili biostatičnim sredstvima koja se koriste protiv organizama koji stvaraju sluz u sustavima kruženja vode koji sadrže vlakna ne smiju biti potencijalno bioakumulativni.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva ili dobavljač(i) kemikalija dostavlja(ju) izjavu o usklađenosti s ovim kriterijem uz odgovarajuće sigurnosne listove ili izvješće o ispitivanju u kojem navode metodu ispitivanja, graničnu vrijednost i zaključak, korištenjem sljedećih metoda ispitivanja OECD 107, 117 ili 305 A-E.

(e) Sredstva za bolju čvrstoću u mokrom stanju

Sredstva za povećanje čvrstoće u mokrom stanju ne smiju sadržavati više od 0,7 % klororganskih tvari epiklorhidrina (ECH), 1,3-diklor-2-propanola (DCP) i 3-monoklor-1,2-propandiola (MCPD), izračunanih kao zbroj tri sastojka i u odnosu na suhi sadržaj sredstva za mokru čvrstoću.

Sredstva za povećanje čvrstoće u mokrom stanju koja sadrže glioksal ne smiju se koristiti u proizvodnji tankog upijajućeg papira sa znakom za okoliš.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva ili dobavljač(i) kemikalija dostavlja(ju) izjavu(-e) da udio epiklorhidrina (ECH), 1,3-diklor-2-propanola (DCP) i 3-monoklor-1,2-propandiola (MCPD), izračunanih kao zbroj tri sastojka i u odnosu na suhi sadržaj sredstva za mokru čvrstoću, ne prekoračuje 0,7 %.

(1) Npr. norma EN ISO 14593:1999 — Kakvoća vode — Procjena potpune aerobne biološke razgradivosti organskih tvari u vodi — Metoda određivanja anorganskog ugljika u začepjenim tikvicama (CO₂ analiza para iznad otopine). Ne izvodi se prethodna priprema. Načelo 10-dnevnog prozora se ne primjenjuje (referentna metoda) na temelju Uredbe Komisije (EZ) br. 907/2006 od 20. lipnja 2006. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 648/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o deterdžentima, da bi se prilagodili prilozi III. i VII. toj Uredbi (SL L 168, 21.6.2006., str. 5.).

(f) Omekšivači, losioni, mirisi i aditivi prirodnog porijekla

Niti jedan sastojak ili pripravak/mješavina u omekšivačima, losionima, mirisima i aditivima prirodnog porijekla ne smije ispunjavati uvjete za razvrstavanje u tvari opasne za okoliš, tvari koje mogu izazvati preosjetljivost, kancerogene ili mutagene tvari, uz oznake upozorenja R42, R43, R45, R46, R50, R51, R52 ili R53 (ili njihove kombinacije) i u skladu s Direktivom Vijeća 67/548/EEZ ⁽¹⁾ ili Direktivom 1999/45/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i njezinim izmjenama. U proizvodnji sa znakom za okoliš ne smiju se koristiti tvari/miris koji u skladu s Direktivom 2003/15/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ (7. izmjena Direktive 76/768/EEZ, Prilog III. dio I.) moraju biti naznačeni na proizvodu/pakiranju (granična koncentracijska vrijednost 0,01 %).

Svi sastojci dodani proizvodu kao mirisi moraju biti proizvedeni, rukovani i uporabljeni u skladu s kodeksom ponašanja Međunarodnog udruženja za mirise (IFA).

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja popis omekšivača, losiona i aditiva prirodnog porijekla koji su dodani proizvodu od upijajućeg papira, uz izjavu o ispunjavanju kriterija za svaki pripravak.

Proizvođač mirisa dostavlja nadležnom tijelu izjavu o usklađenosti sa svim dijelovima ovog kriterija.

5. Sigurnost proizvoda

Proizvodi izrađeni od recikliranih vlakana ili mješavine recikliranih i neobrađenih vlakana moraju ispunjavati sljedeće higijenske zahtjeve:

Upijajući papir ne smije sadržavati:

Formaldehid: više od 1 mg/dm² u skladu s metodom ispitivanja EN 1541

Glioksal: više od 1,5 mg/dm² u skladu s metodom ispitivanja DIN 54603

PCB: više od 2 mg/kg u skladu s metodom ispitivanja EN ISO 15320.

Svi proizvodi od upijajućeg papira moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

Sredstva protiv nastajanja sluzi i antimikrobna sredstva: ne smiju usporavati rast mikroorganizama u skladu s metodom ispitivanja EN 1104

Bojila i aditivi za pojačavanje intenziteta boje: ne smiju se izlučivati u skladu s metodom ispitivanja EN 646/648 (zahtijeva se razina 4)

Boje i tiskarske boje:

— Boje i tiskarske boje koje se upotrebljavaju u proizvodnji upijajućeg papira ne smiju sadržavati azo spojeve koji se mogu razgraditi u amine navedene u Tablici 3.,

— Boje i tiskarske boje koje se upotrebljavaju u proizvodnji upijajućeg papira ne smiju biti na osnovi Cd ili Mn.

Tablica 3.

Bojila ne smiju otpuštati sljedeće amine u skladu s Direktivom 2002/61/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾

Amin	CAS broj
4-aminodifenil	92-67-1
benzidin	92-87-5
4-kloro-o-toluidin	95-69-2
2-naftilamin	91-59-8
o-amino-azotoluen	97-56-3
2-amino-4-nitrotoluen	99-55-8

⁽¹⁾ SL 196, 16.8.1967., str. 1.

⁽²⁾ SL L 200, 30.7.1999., str. 1.

⁽³⁾ SL L 66, 11.3.2003., str. 26.

⁽⁴⁾ SL L 243, 11.9.2002., str. 15.

Amin	CAS broj
p-kloroanilin	106-47-8
2,4-diaminoanisol	615-05-4
4,4'-diaminodifenilmetan	101-77-9
3,3'-diklorobenzidin	91-94-1
3,3'-dimetoksibenzidin	119-90-4
3,3'-dimetilbenzidin	119-93-7
3,3'-dimetil-4,4'-diaminodifenilmetan	838-88-0
p-krezidin	120-71-8
4,4'-metilen-bis-(2-kloroanilin)	101-14-4
4,4'-oksidianilin	101-80-4
4,4'-tiodianilin	139-65-1
o-toluidin	95-53-4
2,4-diaminotoluen	95-80-7
2,4,5-trimetilanilin	137-17-7
o-anisidin-dimetoksianilin	90-04-0
2,4-ksilidin	95-68-1
2,6-ksilidin	87-62-7
4-aminoazobenzen	60-09-3

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva ili dobavljač(i) kemikalija dostavlja(ju) izjavu o usklađenosti s ovim mjerilom.

6. Gospodarenje otpadom

Svi proizvođači celuloze, papira i proizvoda od recikliranog upijajućeg papira moraju imati sustav za postupanje s otpadom i rezidualnim proizvodima koji potječu iz proizvodnih pogona. Taj sustav mora biti dokumentiran ili opisan u zahtjevu te mora uključivati najmanje jednu od sljedećih točaka:

- postupke za razdvajanje i recikliranje materijala iz protoka otpada,
- postupke za obnavljanje materijala za druge namjene, kao što je spaljivanje za dobivanje procesne pare, ili za uporabu u poljoprivredi,
- postupke za zbrinjavanje opasnog otpada.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja opis upravljanja otpadom na relevantnim lokacijama te izjavu o usklađenosti s ovim kriterijem.

7. Prikladnost za uporabu

Proizvod mora biti prikladan za uporabu.

8. Informacije za potrošače

Polje 2. znaka za okoliš sadržava sljedeći tekst:

- koristi održiva vlakna,
- niska razina onečišćenja vode i zraka,
- niska razina emisije stakleničkih plinova i potrošnje energije.

Nadalje, pored znaka za okoliš proizvođač navodi minimalni postotak recikliranih vlakana i/ili postotak certificiranih vlakana.